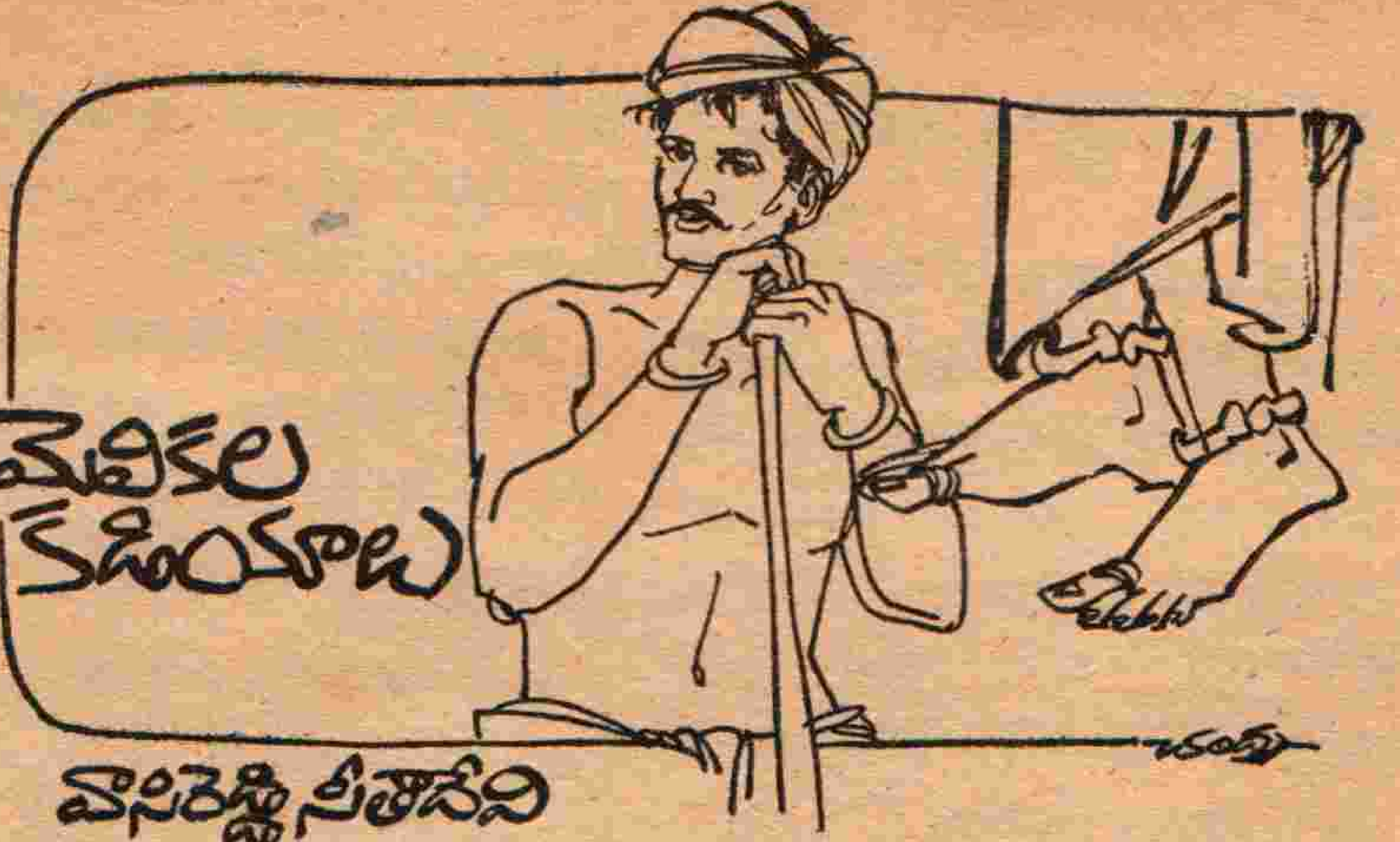

మెలికల కడియాలు

వాసిరెడ్డి సీతాదేవి

పొద్దుట్నుంచీ కోటిగాడి వాలకం కనిపెట్టి చూస్తున్నాడు రామిగాడు. దొరసానమ్మగారికి జ్వరం. దొరగారు వూళ్ళో లేడు. కోటిగాడు పొలంకేసి పోలేదు సరిగదా, ఆఖరికి ఇంటిక్కూడా వెళ్ళొచ్చినట్టు లేదు. కాట్లకుక్కలా కనపడిన జీతగాళ్ళందరినీ నానాకూతలూ కూస్తున్నాడు.

అసలే ముచ్చుముఖం. అందుకు తోడు పొద్దుట్నుంచీ దొంగచూపులు చూస్తున్నాడు. తను రెండుసంవత్సరాల్నుంచీ గుట్టుగా దాచిన రహస్యం కాస్తా గ్రహించేశాడా అన్న అనుమానం కూడా కలిగింది రామిగాడికి.

సూర్యాస్తమయానికి ఇంక అట్టేకాలం పట్టదు తను యివ్వాళ పనులన్నీ చకచకా ముగించాడు. ఇంక పాడిగేదెలు రెంటికీ ఇంత కుడితి పెట్టటంతో తన పని ముగుస్తుంది. తరవాత సరాసరి భద్రాచారి దుకాణానికి. ఆ తరవాత...

ఆ సంగతి వూహ కందినప్పుడల్లా రామిగాడి శరీరం పులకరిస్తోంది. హృదయం ఆనందంతో పరవశమౌతోంది. మనస్సు గాలిలో అలా తేలిపోయి, రెండు సంవత్సరాల కిందట తను పొందిన అనుభూతిని తిరుగా ఆకట్టుకుంటోంది.

నాలుగుచేటల తవుడు గబగబా కుడితి గాబులో పోశాడు రామిగాడు. రెండుచేతుల్నీ గాబులో పెట్టి నీళ్లతో కలిసీ కలవకుండావున్న తవుడును గిరగిరా తిప్పసాగాడు. సుడులుతిరుగుతూ అలలరూపంలో అంచుల కెగబాకుతున్న గాబులోని నీటిలాగే, అతడి మనస్సు కూడా భద్రాచారి దుకాణాన్నీ తను కొనబోయే మెలికల కడియాల్నీ అందిపుచ్చుకుంటోంది.

కోటిగాడు వచ్చాడు. అల్లంత దూరాన నుంచుని రామిగాణ్ణి నఖశిఖ పర్యంతం గుచ్చిగుచ్చి చూశాడు. రామి

గాడు ఇదేమీ గమనించే స్థితిలోలేడు... తన ఆలోచనల్లో... రెండుసంవత్సరాల శ్రమ ఫలితంగా, ఫలించిన తన ఆలోచనల్లో అతడు ఉండిపోయాడు.

"ఏంరోయ్, బలే వుసార్ లో వున్నావ్!" అన్నాడు కోటిగాడు.

"ఎహెహే, ఏంలేదు'' అనేశాడు రామిగాడు, వులిక్కిపడి తలెత్తుతూ.

"మాణిక్యాం తొందరగా రమ్మందేరా!" అన్నాడు కోటిగాడు, అదే దొంగచూపుతో.

"అదేం కాదులేవోయ్. ఇయ్యాల..." నాలిక్కొరుక్కున్నాడు రామిగాడు.

"అసలు సంగతేందరా! నామీద నమ్మకం లేదా?"

"ఊఁ'' అని మూలిగాడు రామిగాడు. అంతలోనే పళ్ళుమరచిన వుత్సాహంతో "ఆఁ ఏంలేదు. మా ఆడదానికి మెలికల కడియాలంటే మాచెడ్డసరదా. పెల్లయినప్పటినుంచీ కొనిద్దామంటే డబ్బు పిగల్లేదు..."

"అయితే ఇయ్యాల కొనబోతూ వుండావన్న మాట!" మధ్యలోనే అందుకుని గుచ్చిగుచ్చి చూస్తూ అడిగాడు కోటిగాడు.

కోటిగాడి చూపుల్లో 'నీకింత డబ్బు ఇవ్వాళ ఎక్కడినుంచి వచ్చింది?' అన్న ప్రశ్న ద్యోతకమవుతోంది. కండ్ల కొనల్లోంచి ఈర్ష్య తొంగిచూస్తోంది.

రామిగాడి మనస్సు చివుక్కుమన్నది కోటిగాడూ, తనూ దాదాపు పదిసంవత్సరాలనుంచి బుచ్చయ్యగారి పనిలో వుంటున్నారు. తనను చూస్తే ఎందుకో కోటిగాడికి ఎప్పుడూ కోపమే. తనకు పెళ్లయిన ఈ రెండు సంవత్సరాలనుంచీ ఆ కోపం చాలా విజృంభించింది మరీ ఈ పొద్దుట్నుంచి కారాలు మిరియాలు నూరుతున్నాడు.

తనమీద కోటిగాడికి యింత పగ ఎందుకో, యెంత ఆలోచించినా రామిగాడికి అర్థంకాదు. '...ఇయ్యాల కొనబోతుండావన్న మాట!' అన్న కోటిగాడి మాటల వెనక వున్న ద్వేషం రామిగాడ్ని కలతపెట్టింది. ఆ పక్కనే నుంచుని కోటిగాడు ఇంకా విషపునవ్వు నవ్వుతూనే ఉన్నాడు. వాణ్ణి వదిలించుకోవడం ఎట్లా?

కొంచెం చీదరించుకుంటూనే అన్నాడు రామిగాడు—

"ఏడాదినుంచీ అణాలూ, బేడలూ దాచి, ఎట్టయితేం కడాలు కొనేందుకు సరిపడే డబ్బు కూడబెట్టాలేవోయ్!"

ఆ తరవాత ఇక అక్కడ నుంచో లేదు. కుడితిగాబులోంచి చేతులు బయటికి తీసి, మోచేతులవరకూ అంటివున్న తవుడును విదిలించుకుంటూ, గొడ్లచావిటి వేపుకు వెళ్ళిపోయాడు.

రోజూ రాత్రి ఎనిమిదిగంటలవరకూ తెమలని పనిని ఈ రోజు ఆరుగంటలకే ముగించాడు రామిగాడు. దొరసానమ్మ

గారితో వెళ్తున్నానని చెప్పి, సరాసరి భద్రాచారి దుకాణంకేసి బయలుదేరాడు.

ఈ రోజు అతడి మనస్సు ఆనందంతో పురవళ్ళు పరవళ్ళు తొక్కుతోంది. ఆలోచిస్తున్నాడు. ఇవ్వాళ కూడా భద్రాచారి తనని చూసి ముఖం చిట్లించుకుంటాడు. రోజూ తను చేతులు నలుపుకుంటూ ఒక్కసారి ఆ మెలికల కడియాలు చూపించమని అడిగేవాడు. విదిలించి సదిలించి అతను వాటిని చూపించేవరకూ వదిలేవాడుకాదు.

భద్రాచారి రోజూ తనకేసి 'ఎక్కడిదీ శనిగ్రహం' అన్నట్టు చూసేవాడు. కాని ఇవ్వాళ... దర్జాగా రొండినున్న సంచీలోంచి రూపాయలు తను బయటికి తీస్తాడు. ఒకటి...రెండు...మూడు... మొత్తం ముప్ఫైఆరురూపాయల్ని ఖంగు మనిపిస్తూ భద్రాచారిచేతుల్లో పోస్తాడు.

అప్పుడు చూడాలి భద్రాచారి ఛత్వారపు కళ్ళజోడు: బహుశా ముక్కుమీదికి జారిపడే కళ్ళజోడును మరోమారు తుడిచి పెట్టుకుంటాడు. ఇంత కాలంనుంచి తనను తేలిగ్గా చూసినందుకు విచారిస్తాడు. తనుమాత్రం డబ్బు అవతల పారేసి, ఆ మెలికలకడియాల్ని తీసుకుని గుట్టుచప్పుడుగా వచ్చేస్తాడు.

రామిగాడు భద్రాచారి కొట్టు ముందుకు వచ్చేశాడు. భద్రాచారి తల వంచుకుని కొలిమి వూదుకుంటున్నాడు. పల్లెటూరి జనంకూడా, బస్తీల్లోనే నగలు చేయించడం నేర్చింతరవాత, భద్రాచారికి దినం గడవటమే కష్టంగా వుంటున్నది. మరీ ఒక నెలనుంచి చేతిలో చిల్లిగవ్వ రాలలేదు. ఒక మెలికల కడియాల జత తయారై సిద్ధంగావుంది. అదన్నా అమ్ముడుపోతే- కాస్తదబ్బు చేతిలో మెదులును. నెల రోజులనుంచి రామిగాడు రోజూ, రేపు తప్పక కొంటాను, ఎవరికీ ఇవ్వవద్దని ఒక్కపొద్దులు చెబుతున్నాడు. రోజూ వచ్చి ఒకసారి చూపించేంతవరకూ విసిగించి మరీ పోతాడు.

రామిగాడ్ని అమాయకత్వం చూస్తే భద్రాచారికి జాలి కలుగుతుంది. తన కోసమే ఆ మెలికలకడియాలు అట్టే పెట్టాడనుకుంటాడు. అందుకే తనూ ఏదో వాణ్ణి కనికరిస్తున్నట్టు ప్రవర్తిస్తాడు.

కాళ్ళచప్పుడు విని భద్రాచారి, కొలిమిలో గొట్టాన్ని అలాగే వుంచి తలెత్తి చూశాడు. ఎదురుగా రామిగాడు. అంతవరకూ వాణ్ణిగురించే ఆలోచిస్తున్న భద్రాచారికి, వాడి ఆకారం చూసేసరికి వళ్లు భగ్గుమన్నది. రోజూ ఇదో నాటకం అనిపించింది.

"వచ్చావా, నా ప్రాణంతియ్యటానికి: కడియాలూలేవు గిడియాలూలేవు. పోపో, వచ్చావు మహా కొనేవాడివి!" అనేశాడు భద్రాచారి గుడ్లెర్రచేస్తూ.

రామిగాడికి, భద్రాచారి ఈసడిం

పేమీ బాధ కలిగించలేదు. అత నేమంటాడో ముందే తెలుసుగనక, గంభీరంగా ఓ చిరునవ్వు నవ్వి, రొండిన కట్టుకున్న రూపాయిల సంచిని గబగబా వూడదీశాడు.

భద్రాచారి గతుక్కుమన్నాడు. రామిగాడి కళ్ళు విజయగర్వంతో మెరుస్తున్నాయి. బహుశా విశ్వవిజేత అని పేరుగాంచిన సికిందర్‌కుకూడా, ఏ దేశాన్ని జయించినప్పుడూ అంత ఆనందం, అంత ధీమా, అంత విజయగర్వం కలిగివుండదు.

ఒక్కొక్కటే లెక్కపెడుతూ ముప్పై ఆరు రూపాయలూ భద్రాచారి చేతులో పోశాడు రామిగాడు. కాని, రామిగాడు వూహించినట్టు, భద్రాచారి ఛత్వారవు కళ్లు ఆశ్చర్యంతో మెరవలేదు సరికదా, కనీసం రోజూ తన్ను అంత చులకనగా చూసినందుకు పశ్చాత్తాపాన్నికూడా కనబరచలేదు.

తనకు వూరికేనే యిస్తున్నట్టు ఆ కడియాలజతను చేతిలో పెట్టి, కిక్కురుమనకుండా డబ్బు మరోసారి లెక్కపెట్టుకుంటూ ఇంట్లోకి వెళ్ళిపోయాడు భద్రాచారి. రామిగాడికి ఆ నిమిషాన వీలుంటే, భద్రాచారిని నమిలి మింగుదామా అన్నంత కోపం వచ్చింది.

రామిగాడు తిరిగియింటివైపుకు నడుస్తున్నాడు. రెక్కలుంటే ఎగిరిపోయి వుండును. గాలిలో తేలిపోతున్నాడు. రోజులాగానే మాణిక్యం యీ రోజూ బుంగమూతిపెట్టి కూర్చొని వుంటుంది. కొద్దిరోజులనుంచి తననుఎందుకూ పనికిరాని దద్దమ్మకింద కట్టేసింది. మరి యీ రోజో...? తనకు తెలియకుండానే చేయి బొడ్లో దాచివుంచిన కడియాల మీదకి పోయింది. ఆడదాని దృష్టిలో ఒక్కసారి మగవాడు తేలిక అయాడా వాళ్ళను పుట్టించిన బ్రహ్మతరం కూడా కాదు, ఆ అభిప్రాయం మార్చడానికి. కాని అమాయకుడైన రామిగాడికేం తెలుసు ఆ విషయం; కడియాలు చూసి తన్ను ఆనందంతో కావిలించుకుంటుందనుకున్నాడు రామిగాడు.

రామిగాడికి చిన్నప్పుడే తల్లీ తండ్రీ కరువయారు. మేనమామ యింట్లో పెరిగాడు. పెరగడమంటే పదిసంవత్సరాలనుంచి బుచ్చయ్యగారి యింట్లో రెక్కలు ముక్కలయేలాగ బండచాకిరీ చేస్తే నెలకు పది రూపాయిలజీతం యిచ్చేవారు. అవి అల్లారుముద్దుగాతెచ్చి అత్తచేతిలో పోస్తే ముక్కువిరుస్తూ, మూతివిరుస్తూ ప్రొద్దున పూట యింత గంజి పోసేది. మళ్ళీ రాత్రిళ్ళుబుచ్చయ్యగారిఇంట్లోనే అన్నం తినేవాడు.

రామిగాడికి పెండ్లయి రెండు సంవత్సరాలయినా భార్య కాపరానికి వచ్చి ఆరు నెలలు మాత్రమే అయింది. యీ ఆరునెలల్లో భార్యను మెప్పించగలిగే ఏ గొప్ప పనీ చేయలేకపోయాడు. అలో

చిస్తూ నడుస్తున్నాడు రామిగాడు. కళ్ళ ముందు నల్లగా నిగనిగలాడే బొద్దుపాటి కాళ్ళు-ఆకాళ్ళకు తెల్లని వెండి మెలికల కడియాలు కన్పిస్తూ, మరల తనను త్వరగా నడవమని కవ్విస్తూ, మధ్య మధ్య మాయమౌతున్నాయి. ఒక్కొక్క ప్పుడు తన గుండెల్లోనే ఆ కాళ్ళు నడు స్తున్నట్లున్నాయి కూడా.

తనకు కడియాలు పెట్టిన కాళ్ళంటే చిన్నప్పటినుంచీ కూడ ఎంతో యిష్టం. యీ మధ్య నాగరీకంపెరిగి, మగ ఆడ భేదమే లేకుండా పోతోంది మొండికాళ్ల ఆడవాళ్ళను చూస్తేతనకుచాలాఅసహ్యం బుచ్చయ్యగారి కోడలు ఆ బంగారమ్మ మొండికాళ్ళు సన్నగా, పూసపుల్లల్లాగ ఎంత అసహ్యంగా వుంటాయి? అంత కంటే తన కాళ్ళే ఎంతో అందంగా వుంటాయనిపిస్తుంది.

మాణిక్యాం కాళ్ళ అందం చూసే, నల్లగా వుంటుందన్నా, పెదాలు లావుగా వుంటాయన్నా లెక్కచేయకుండా పెళ్ళి చేసుకున్నాడు.

పెళ్ళయినప్పటినుంచి ఆ కాళ్ళకు మెలికల కడియాలు పెడితే ఎంత అందంగా వుంటాయోనని వూహించు కొనే మురిసిపోయేవాడు. మాణిక్యాంతో కూడ కొనిపెడతానని చెప్పాడు. కాని ఒక ఆశపెట్టి ఆ ఆశను తీర్చలేని వాడంత అసమర్థుడైన భర్త, భార్యల దృష్టిలో యింకొకడు వుండబోడు.

పెండ్లయిన యీ రెండు సంవత్స రాల్లో ఎంత ప్రయత్నించినా కడియాలు కొనటానికి డబ్బు పిగల్చలేకపోయాడు. మాణిక్యాం తనను యీమధ్య పూర్తిగా అసమర్థుని కింద కట్టేసింది. తను ఏపని చెప్పినా చేయదుసరిగదా, దెప్పిపొడుపు లతో ప్రాణంతీస్తోంది కానియీ రోజు...

చాలా వుత్సాహంతో ఈలవేస్తూ యింట్లో ప్రవేశించాడు రామిగాడు. మాణిక్యాం దొడ్లో గుడ్డలు వుతుకు తున్నది. చీర బిగగట్టి గుడ్డలు వుతుకు తూంటే ఆ నల్లని నిగనిగలాడే పాదాలు ఎంత అందంగా వున్నాయో అనిపిం చింది రామిగాడికి. కొంచెంసేపు అలాగే ఆ పాదాల్ని పరికిస్తూ నిలబడిపోయాడు. మాణిక్యాం రామిగాడ్ని చూసి చూడ నట్లుగానే యింకా విసురుగా గుడ్డలు వుతుకుతున్నది.

రామిగాడు సంతోషంతో "ఏమేవ్. యిట్టారా, ఒక మంచిమాట సెపుతా, నిన్నే నే! పలుకే బంగారమయిందేమే?" అంటూ వూపిరాడకుండా కేకలేశాడు.

మాణిక్యాం వళ్ళు మండిపోయింది. వుతుకుతున్న చీరెను దూరంగా విసిరేసి చాలావడిగా రామిగాడివైపుకు నడిచింది. యింకొక రోజైతే రామిగాడు భయపడి వుండేవాడే కాని యీ రోజు మాణిక్యాం కోపంగావుంటేనేఅందంగా కన్పిస్తున్నది.

"ఏం కొంప మునిగిపోయింది ? ఆ వజాన కేకలేస్తుండావు? ఏమీ చాతకాక

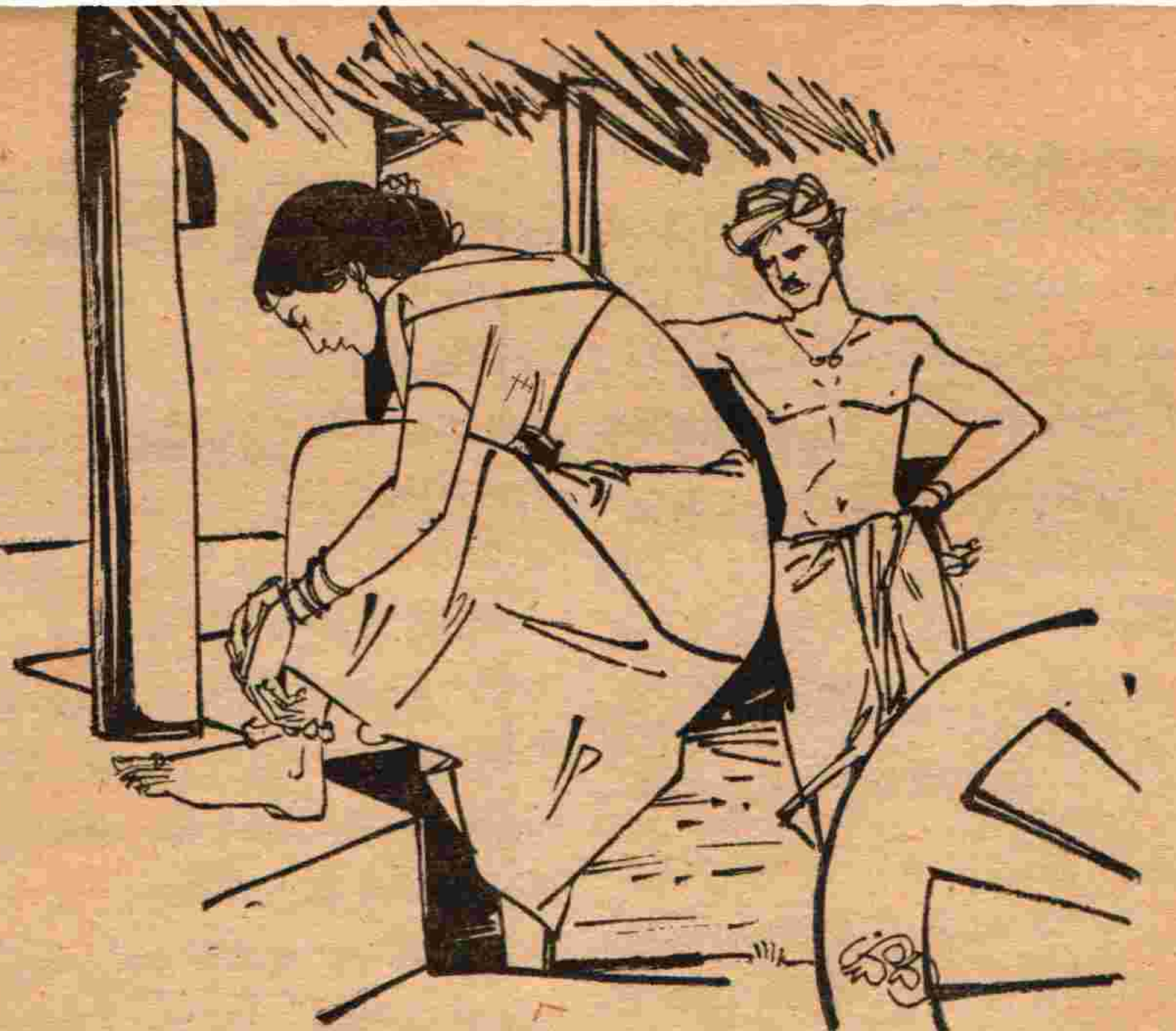

పోయినా కేకలుమాత్రం చాతవును" అంటూ హుంకరిస్తున్న మాణిక్యాం చెయ్యిపట్టుకొని రామిగాడు చిరునవ్వుతో కూర్చోపెట్టబోయాడు. విసురుగా చెయ్యి విదిలించుకొని "నా బతుక్కుతోడు యీ సరసాలే తక్కువ" అంటూ ముఖం చిట్లించుకొని తిరిగి వెళ్ళిపోతున్న మాణిక్యాం చెయ్యి మళ్ళీ గట్టిగా పట్టుకున్నాడు రామిగాడు.

"ఎందుకంత కోపం? నీకోసం ఏం తెచ్చానో చెప్పుకో" అన్నాడు రామిగాడు ముఖం గంభీరంగా పెట్టి.

"ఆఁ తెచ్చావు ఏ అణాపౌకోడీలో, అర్ధనా పూలో" అంటూ చెయ్యి విదిలించుకోబోయింది.

రామిగాడుకొంచెంసకిలిస్తూఅన్నాడు. —"నన్ను ఎంత దూడపుల్లాయికింద కట్టేశావు? చెప్పు చూద్దాం ఏంతెచ్చానో?"

ఈసారి మాణిక్యాం ముఖంలో కొంచెం మార్పు కన్పించింది. రాజీ మార్గంలో అడిగింది. "నాకు పనుంది పోవాలి. ఆ తెచ్చిన కాసులపేరు యేదో తొరగా చూపించు" అన్నది.

మాణిక్యాం మాటల్లోని వ్యంగ్యం రామిగాడికి అంత వుత్సాహంలోనూ బాధ కలిగించింది. " కాసులపేరూ కాదు కట్లదండా కాదు. నీ కిష్టమైన మెలికల కడియాలు తెచ్చాను" అంటూ బొడ్లో దాచిన కడియాల్ని తీసి మాణిక్యాం చేతిలో పెట్టాడు.

మాణిక్యాం కళ్ళలో తళుకులు కదిలాయి. తనకళ్ళను తనే నమ్మలేకుండా

ఉంది, తెల్లగా మెరుస్తున్న మెలికల కడియాలు చూస్తూంటే. రెండు మూడు సార్లు కడియాలనుకిందకూ పైకీతిప్పుతూ పరీక్ష ప్రారంభించింది. చివరకు పూర్తి నమ్మకం కలగ్గానే భర్తవంక చూసింది.

రామిగాడి పెదవులమీద చిరునవ్వు తొణకిసలాడుతున్నది. కళ్ళుమాణిక్యాంను ధీమాగా ప్రశ్నిస్తున్నాయి:

"రామిగాడంటే యేమనుకున్నావు? అలాంటి ఇలాంటి అల్లాటప్పాగా దను కున్నావుగదూ?"

మాణిక్యాంకు అమితానందం కలుగుతున్నా, రామిగాడు ఊహించినట్టుసంతోషంతో తననుకావిలించుకోలేదు సరిగదా కనీసం తనకు కృతజ్ఞతనైనా చూపకుండానే కడియాలను కాలుకు పెట్టుకుంటున్నది. రామిగాడి అంత ఉత్సాహమూ మంచుగడ్డలా కరిగిపోయింది.

"చూశారా బాబూ, ఆ ఎండి కడియాలు!" అన్న కోటిగాడి మాటలతో రామిగాడు వెనక్కు తిరిగిచూశాడు. ఒక కాలుకు కడియాన్ని బిగించి ఇంకొక కాలుకు బిగించటంలో మునిగి వున్న మాణిక్యాంకు వెన్నుమీద బలంగాచరిచినట్లయింది. పైకి తలెత్తి చూసింది. ఎదురుగా కోటిగాడు, మీసం మెలిపెడుతూ విషపునవ్వు నవ్వుతున్నాడు. పక్కనే యజమాని బుచ్చయ్యగారు వుగ్రుడై నిల్చునివున్నాడు ఆ పక్కనే యమదూతల్లాగా ఇద్దరు పోలీసులు చేతుల్లోని లాఠీలను నిమురుతూ నించున్నారు.

రామిగాడి కిదంతా ఏమీ అర్థం కావటం లేదు. తల దిమ్మెత్తిపోయింది. తను నిలుచునివున్న భూమి తన కాళ్ళ క్రిందనుంచి తప్పుకున్నట్లున్నది. కళ్ళు మసక కమ్ముతున్నాయి. అవమానంతో, దుఃఖంతో చూస్తున్న మాణిక్యాం కళ్ళు రామిగాణ్ణి బెదరకొట్టాయి. తలవంచుకున్నాడు. ఆ నల్లని కాళ్ళకు వున్న తెల్లని కడియాలు: ఇంకేమీ అతనికళ్లకు కన్పించటంలేదు.

వీపుమీద బలంగాపడ్డ లాఠీ దెబ్బకు బాధగా మూల్గేడు రామిగాడు. మాణిక్యాం పోలీసులకుఅడ్డుపడుతూ ఏడుస్తున్నది. అందులో ఒకడు మాణిక్యాం కాళ్ళకు వున్న కడియాలు లాగుతుంటే రామిగాడికి లాఠీదెబ్బలవల్ల కలిగే బాధ కంటే వెయ్యిరెట్లు బాధకలుగుతోంది.

బుచ్చయ్యగారు ఏదోతిడుతున్నారు. కాని రామిగాడికి ఆ మాటలేమీ విన్పించటంలేదు. రామిగాడు మాట్లాడే స్థితిలో కూడా లేదు. లాఠీ వంటిమీద నాట్యం చేస్తున్నది.

రామిగాడ్నికావిలించుకొనిఏడుస్తున్న మాణిక్యాంను ఒక పోలీసు వెనక్కు నెట్టాడు. పడిపోతున్న మాణిక్యాంను రెండు చేతుల్తో పట్టుకొని కోటిగాడు కొంటెగా చూస్తూ, ఒక చిలిపినవ్వు నవ్వాడు. రామిగాడు ఒక్క వూపుతో

పోలీసుల్ని విదలించుకొని, కోటిగాడి జుట్టు పట్టుకున్నాడు. కాని వెంటనే బలంగా వీపుమీద పడ్డ లాఠీ దెబ్బతో రామిగాడు "అబ్బా" అంటూ కూల బడ్డాడు.

* * *

రామిగాడ్ని ఆరాత్రంతారిమాండులో వుంచారు పోలీసులు. లాఠీదెబ్బల బాధ కంటే తను చేసిన తప్పేమిటో తెలి యక బాధపడుతున్నాడు రామిగాడు. తను కొన్న మెలికల కడియాలకూ, బుచ్చయ్యగారికీ వున్న సంబంధమేదో రాత్రంతా ఆలోచించినా తెలియలేదు. కోటిగాడి పాత్ర అంతకంటే అర్థం కాలేదు.

రెండవరోజు మేజెస్ట్రేట్ కోర్టులో తెలిసింది. తను రామయ్యగారింట్లో వెండి పళ్లెం దొంగిలించాడట. దానికి నిదర్శ నంగా కడియాలు కూడా దొరికినవి కాబట్టి ఆరునెలలు శిక్ష విధించారు. రామి గాడికి తన మాటల్లో ఎవరికీ నమ్మకం కలగదని తెలిసి మారు మాట్లాడలేదు.

* * *

ఆరునెలల శిక్షాయిట్టే అయిపోయింది రామిగాడ్ని విడుదలచేశారు. సరాసరి రైలు దిగి యింటికి బయలుదేరాడు. యీ ఆరునెలల జైలుజీవితానికీ, కారణమైన సంఘటనలు ఒకటొకటే అతణ్ని వేట గాడి కాఠిన్యంతో వెంబడిస్తున్నాయి.

తను సరాసరి యింటికెళతాడు. మాణిక్యం తనను బాగా చూస్తుందా? తను జైల్లో వున్న ఈ ఆరునెలలలో చూసేందుకుఒక్కసారిమాత్రం వచ్చింది అదీ తన్ను చూట్టానికి కాదు; తనకు జరిగిన అవమానానికి తన్ను నిదించ టానికే! తను దొంగతనం చేయలేదని ఎంత చెప్పినా మాణిక్యం నమ్మలేదు. అవును, ఎలా నమ్ముతుంది? చిన్న తనంనుంచి ఎంతో నమ్మకంగా, వళ్ళు దాచుకోకుండా రెక్కలకష్టం చేయించు కున్న బుచ్చయ్యగారికే తనమీద అను మానం కలిగింది: దానికి కారణం అర్థం కావటంలేదు. అంతాకోటిగాడి ఎత్తేనేమో! బుచ్చయ్యగారికి, ఇంకా ఆ ఇంట్లోవున్న అందరికీ తనంటే చాలా నమ్మకం, ప్రేమకూడా. నెలలకొద్దీ వూరి కెళు తున్నా అమ్మగారు ఇంటి భారమంతా తన మీదవేసి నిశ్చింతగా వుండేది. సామాను గది తాళంచెవులు ఎప్పుడూ తన దగ్గరనే వుండేవి. ఇందువల్లే కోటి గాడికి బహుశా తనంటే కోపమేమో. ఎప్పుడూ తనకు బాధ కలిగించేలా మాట్లాడేవాడు.

తనను అంత దయగా చూసిన బుచ్చయ్యగారు ఇలా మారిపోవటానికి, కోటిగాడు కారణం కాదుగదా? ఈ అను మానం కలగ్గానే రామిగాడి హృదయం భయంతో కంపించిపోయింది. వాడు తనను ఎందుకిలా క్రూరంగా వెంబ డిస్తాడు? వాడినుంచి తప్పించుకోవడం ఎలాగ?

పువ్వులమ్మిన వూళ్ళో కట్టెలెలా అమ్ముతాడు? వూళ్లో తలెత్తుకొని తిరిగే యోగ్యత యింక తనకు లేదు. రేపు పొద్దుటికి మాణిక్యాంతో చాలా దూరం ...ఈ ఘోర మృగాలనుంచి చాలా దూరం...వెళ్ళిపోతాడు.

ఇంటిముందు ఆగగానే రామిగాడి వళ్ళు ముచ్చెమటలు పోసింది. ఇంటి తడిక వేసివుంది. పైన తాటాకులు లేచి పోయాయి. ఆ ఇల్లు చూస్తేనే దాదాపు కొద్దినెలల నుంచి మానవమాత్రులెవరూ నివసిస్తున్నట్టు లేదు.

రామిగాడు ఇంటిముందు మట్టిలోనే కూలబడ్డాడు. తన మాణిక్యాం ఏమయి నట్టు? వియోగదుఃఖంతో మరణించిందా? లేక తిండికి జరక్క ఎక్కడైనాపోయిందా? ఆపైన ఆలోచించలేకపోయాడు 'మాణి క్యాం' అంటూ పెద్దగా ఒక కేక పెట్టాడు. బిగ్గరగా ఏడవబుద్ధిఅవుతోంది.

కొంతసేపటికి తేరుకుని తన ఆలో చనలకు తనే సిగ్గుపడ్డాడు. తను అలా ఎందుకు శకునపక్షిలాగా అనుకోవాలి? పుట్టింటికి పోయివుండకూడదూ?

ఇంతలో ఎవరిదో పద ధ్వని రామి గాడి చెవులబడింది. వెనక్కు తిరిగి చూశాడు. బుచ్చయ్యగారు.

"నీకు చాలా అన్యాయం చేశారా, రామిగా!" అన్నాడు బుచ్చయ్యగారు. ఆయన కళ్ళల్లో దయ పుట్టిపడుతోంది.

రామిగాడుజవాబుచెప్పలేకపోయాడు. ఏదో గొంతుకు అడ్డుపడి నట్టయింది.

మళ్ళీ బుచ్చయ్యగారే అన్నాడు:

"కోటిగాడి మాటలు నమ్మి, నీ బ్రతు కంతా పాడుచేశాను. నువ్వు జైలు కెళ్ళిన మూడో నెలలోనే వాడు దానితో యెటో లేచిపోయాడు. వెండి కంచం దొంగి లించింది వాడేనన్న సంగతి తరువాత తెలిసింది!"

రామిగాడు నిలువు గుడ్లేసి చూస్తు న్నాడు అందరితోపాటు మాణిక్యాం కూడా తను వెండిపళ్లెం దొంగిలించా డని పూర్తిగా నమ్మిందన్నమాట.

"ఒకసారి శిక్షపడ్డాక ఇక దానికి తిరుగులేదుకదా. అందుకే ఏంచేయ లేక వూరుకున్నాను. రా, తిరిగి పనిలోకి వచ్చేయ్, మాణిక్యాంపోతే మరోతి..."

రామిగాడు ఓ పిచ్చినవ్వునవ్వాడు.

"కోటిగాడుదానికిమెలికల కడియాలు కొనిపెట్టుంటాడు. అది వాడితో లేచి పోయింది. నేను కష్టపడి దాచినముప్పై య్యారు రూపాయలూ... ఆరునెల్లు... జైలూ......"

రామిగాడు జుట్టు పీక్కున్నాడు. బుచ్చయ్యగారికేసీ, ఇంటికేసీ శూన్యంగా చూశాడు.

"కోటిగాడు...మెలికల కడియాలు మాణిక్యాం...అహహ్హా;"

ఒకటే నవ్వు. తిరిగి తిరిగి అవే మాటలు. దగ్గిరికొచ్చి బుజంమీద చేయి వేసిన బుచ్చయ్యగారిని తొలగతోసుకుని విల్లునుంచి వెలువడిన బాణంలా రామి గాడు అక్కడినుంచి పరిగెత్తాడు.

——